

ZAKON

O IZMENAMA ZAKONA O HEMIKALIJAMA

Član 1.

U Zakonu o hemikalijama („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 92/11), naziv poglavlja II. menja se i glasi:

„II. OVLAŠĆENJA MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE”.

Član 2.

Član 5. briše se.

Član 3.

U članu 6. st. 2. i 3. brišu se.

Član 4.

U članu 30. stav 5. briše se.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 5.

Član 5.

Član 48. briše se.

Član 6.

Član 61. briše se.

Član 7.

U članu 67. stav 7. briše se.

Član 8.

U članu 68. stav 5. briše se.

Član 9.

U članu 76. stav 2. briše se.

Član 10.

Član 81a briše se.

Član 11.

U članu 82. stav 2. briše se.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Član 12.

U članu 86. stav 3. menja se i glasi:

„Inspekcije iz stava 2. ovog člana međusobno sarađuju, odnosno međusobno se obaveštavaju o preduzetim merama, razmenjuju informacije, pružaju neposrednu

pomoć i preduzimaju zajedničke mere i aktivnosti značajne za sprovođenje nadzora.
”

Član 13.

Član 87. briše se.

Član 14.

U članu 88. stav 2. briše se.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Član 15.

U članu 6. stav 1, članu 7. st. 2. i 3, članu 10. stav 4, članu 11. stav 3, članu 15. stav 3, članu 16. stav 6, članu 17. stav 2, članu 18. st. 1. 2, članu 19. st. 3, 4. i 5, članu 20. stav 5, članu 26. st. 2. i 3, članu 30, članu 31. st. 2. 3. i 5, članu 33. stav 2, članu 34. stav 3, članu 35. stav 3, članu 36. st. 2. i 3, članu 38. st. 3. i 4, članu 39. stav 3, članu 40. st. 1, 2. i 6, članu 41, članu 42. stav 2, članu 43. stav 1, članu 45, članu, 46. st. 3. i 4, članu 49. st. 1. i 3, članu 53. st. 1, 2, 3, 4 i 5, članu 54, članu 55. st. 2, 3, i 5, članu 56. st. 1, 3, i 4, članu 57. st. 1, članu 58, članu 59, članu 60. stav 4, članu 63. stav 3, članu 65. stav 5, članu 67. st. 1. i 4, članu 68. stav 2, članu 70. stav 1, članu 72. stav 3, članu 73. st. 3, 4. i 5, članu 74. st. 1. i 4, članu 75. st. 1. i 2, članu 76. stav 1, članu 77. st. 1. i 2, članu 78. st. 1. i 2, članu 81. st. 1. i 4, članu 82, članu 83. st. 1, 2 i 3, članu 84. st. 1, 3. i 4, članu 85. st. 1, 2, 3, 4 i 5, članu 89. stav 3, članu 97. tač. 11), 17), 24) i 26), članu 98. tač. 1), 8), 9), 10), 11), 12), 13) i 15), članu 99. st. 1. i 2. reč: „Agencija” u određenom padežu, zamenjuje se rečima: „ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine”, u odgovarajućem padežu.

Član 16.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. tačka 9. Ustava Republike Srbije prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I CILJEVI KOJI SE POSTIŽU

Zakon o hemikalijama („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 92/11) je jedan od zakona koji je pripremljen u postupku usklađivanja domaće legislative sa propisima Evropske unije koji ovu oblast uređuje koherentno i celovito. Zakon je koncipiran tako da sadrži 15 poglavlja: Osnovne odredbe, Agencija za hemikalije, Integrisano upravljanje hemikalijama, Klasifikacija, pakovanje, obeležavanje i skladištenje hemikalija, Savetnik za hemikalije, Integralni registar hemikalija, Ograničenja i zabrane proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija, Uvoz i izvoz određenih opasnih hemikalija, Dozvole za obavljanje delatnosti stavljanja u promet i dozvole za korišćenje naročito opasnih hemikalija, Detergenti, Sistematsko praćenje hemikalija, Dostupnost podataka, Nadzor, Kaznene i Prelazne i završne odredbe.

Agencija za hemikalije je osnovana kao javna agencija Odlukom o osnivanju Agencije za hemikalije („Službeni glasnik RS”, broj 78/09). Ova odluka doneta je na osnovu člana 5. stav 1. Zakona o hemikalijama („Službeni glasnik RS”, broj 36/09) i člana 9. Zakona o javnim agencijama („Službeni glasnik RS”, br. 18/05 i 81/05-ispavka). Takođe, Zakonom o javnim agencijama propisano je da prava osnivača u ime Republike Srbije vrši Vlada ako posebnim zakonom nije što drugo određeno (član 8).

Agencija ima svojstvo pravnog lica koje stiče upisom u sudski registar (tačka 3. Odluke o osnivanju Agencije za hemikalije).

Agencija u okviru svog delokruga vrši sledeće poslove državne uprave kao poverene poslove (tačka 5. Odluke), i to:

- 1) donosi podzakonske propise za sprovođenje Zakona o hemikalijama i Zakona o biocidnim proizvodima;
- 2) donosi Spisak klasifikovanih supstanci;
- 3) donosi rešenja o upisu hemikalije u Registar hemikalija i vodi taj registar;
- 4) vodi Integralni registar hemikalija;
- 5) objavljuje liste supstanci koje izazivaju zabrinutost;
- 6) sprovodi postupak prethodnog obaveštenja i postupak dobijanja saglasnosti na osnovu prethodnog obaveštenja za uvoz i izvoz određenih opasnih hemikalija;
- 7) izdaje dozvole za obavljanje delatnosti prometa i dozvole za korišćenje naročito opasnih hemikalija;
- 8) izdaje odobrenja za korišćenje surfaktanta u detergentu;
- 9) izrađuje i sprovodi projekte kojima se prati da li se hemikalije stavljaju u promet i koriste na takav način da nemaju štetan uticaj po zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu;
- 10) objavljuje liste aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu;
- 11) donosi rešenja o upisu biocidnog proizvoda u Privremenu listu za dostavljanje tehničkog dosijea;

12) izdaje odobrenja za stavljanje u promet biocidnog proizvoda;

13) se stara o proceni tehničkog dosijea biocidnog proizvoda;

14) priprema godišnje deklaracije o proizvodnji, preradi i korišćenju hemikalija sa lista propisanih zakonom kojim se uređuje zabrana razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i njegovo uništavanje, kao i godišnje deklaracije o proizvodnji diskretnih organskih supstanci i obavlja druge poslove u skladu sa tim zakonom.

Agencija je osnivanjem preuzela od Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja potreban broj zaposlenih, prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja - koji su Agenciji bili potrebni za obavljanje poslova iz njenog delokruga sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine.

Agencija obavlja poslove državne uprave koji se odnose na biocidne proizvode hemikalijama („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 92/11).

Cilj donošenja ovog zakona jeste uvođenje novih standarda u upravljanju hemikalijama. Navedeni ciljevi biće najefikasnije ostvarivani preko Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine, u okviru unutrašnje organizacione jedinice koja je u njegovom sastavu, nego preko Agencije za hemikalije.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. izmenjen naziv poglavlja II ovog zakona.

U članu 2. brisana je nadležnost Agencije za hemikalije.

U članu 3 brisana je nadležnost Agencije za hemikalije u pogledu propisivanja naknada, kao i vršenje poverenih poslova u oblasti upravljanja hemikalijama.

U čl. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. i 11. brisane su naknade koje su prihod Agencije.

U članu. 12, 13. i 14. preciziran je inspeksijski nadzor i brisan je nadzor nad radom Agencije.

U članu 15. izvršeno je terminološko usaglašavanje.

U članu 16 propisano je stupanje na snagu zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA

Određivanje problema koje zakon treba da reši

Ovaj zakon je koncipiran tako da obrađuje pitanja funkcionisanja Agencije za hemikalije i plaćanja naknada za upravljanje hemikalijama. Funkcionisanje Agencije kao regulatornog tela za upravljanje hemikalijama sagledano je sa stanovišta prakse u drugim zemljama i mogućnosti vršenja javnih ovlašćenja Agencije u drugom organizacionom obliku.

Pri predlaganju rešenja kojim se menja status Agencije za hemikalije uzeti su primeri postojeće prakse u drugim zemljama: Slovenija (Ured za upravljanje hemikalijama), Poljska (Biro za hemikalije), Slovačka (Centar za supstance i preparate), Švedska (Švedska agencija za hemikalije) i dr.

Cilj koji se postiže

Osnovni cilj donošenja ovog zakona je uspostavljanje, održavanje i unapređivanje jedinstvenog sistema upravljanja hemikalijama na teritoriji Republike Srbije, osiguranje visokog nivoa zaštite zdravlja ljudi i životne sredine kao i poboljšanje slobodnog prometa hemikalijama sa zemljama EU i drugim zemljama, osiguravajući konkurentnost privrede, a podstičući razvoj bezbednijih alternativa.

Da li su razmatrane druge mogućnosti za rešavanje problema?

Druge mogućnosti nisu razmatrane s obzirom da je i do sada ova oblast bila uređena zakonom. Ova oblast je zakonski rešena u svim zemljama Evrope, a i šire.

Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje problema?

EU propisi ne preciziraju na koji način treba da se organizuju nadležnosti državnih organa koji su zaduženi za implementaciju pravnih tekovina EU, pod uslovom da su nadležnosti jasno odvojene i ne sprečavaju potpunu implementaciju. Međutim, početak procesa aproksimacije obezbeđuje jedinstvenu mogućnost za pregled postojećeg institucionalnog uređenja i razmatra mogućnosti poboljšanja učinka.

Poslove Agencije za hemikalije će vršiti Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine čime će se obezbediti efikasnije sprovođenje Zakona o hemikalijama i Zakona o biocidnim proizvodima.

Na koga će i kako uticati rešenja predložena u zakonu?

Zakon će imati pozitivan uticaj na:

1) samostalnost obavljanja poslova upravljanja hemikalijama preko organizacionih oblika državne uprave na koje se primenjuje Zakon o državnoj upravi, bez poveravanja poslova državne uprave drugim pravnim licima (javna agencija).

2) pravna lica i preduzetnike koji se bave proizvodnjom, prometom hemikalija.

Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi, posebno malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona ne izaziva nove troškove građanima, privredi, posebno malim i srednjim preduzećima.

Da li pozitivni efekti donošenja zakona opravdavaju troškove njegove primene?

Efekti donošenja ovog zakona opravdavaju troškove njegove primene jer se njegovim donošenjem obezbeđuje delotvornije, racionalnije i ekonomičnije zadovoljavanje svrhe obavljanja poslova državne uprave, odnosno vršenja javnih ovlašćenja koje je do sada imala Agencija za hemikalije

Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Donošenje ovog zakona uticaće na ukidanje naknada za izdavanje rešenja, odobrenja i licenci u oblasti upravljanja hemikalijama. Umesto naknada za izdavanje upravnih akata podnosioci zahteva plaćaće administrativne takse, čiji će iznosi biti propisani posebnim zakonom o administrativnim taksama.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o zakonu?

Javna rasprava o Nacrtu zakona nije sprovedena po posebnom programu javne rasprave Vlade.

Koje će mere tokom primene zakona biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona?

1) ukidanje Agencije za hemikalije kao regulatornog tela i preuzimanje poslova Agencije, zaposlenih, prava, obaveza, predmeta, opreme, sredstva za rad i arhivsku građu i registratorskog materijala kome nije istekao rok čuvanja;

2) organizaciju poslova upravljanja hemikalijama u Ministarstvu energetike, razvoja i zaštite životne sredine kroz uređivanje unutrašnje organizacije u kojoj će se obavljati ti poslovi.

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su sredstva u budžetu Republike Srbije za obavljanje poslova upravljanja hemikalijama. Funkcionisanje vršenja poslova obezbediće se preuzimanjem poslova i sredstava Agencije za hemikalije prelaskom zaposlenih na tim poslovima, radi obavljanja predmetnih poslova.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJA ZAKONA PO HITNOM POSTPKU

Saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst) predlaže se donošenje zakona po hitnom postupku, s obzirom da bi nedonošenje zakona po navedenom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice u pogledu ekonomičnog i efikasnog vršenja poslova upravljanja hemikalijama.

S obzirom na kompleksnost i povezanost materije donošenjem zakona po hitnom postupku obezbeđuju se zakonodavni, organizaciono-institucionalni i drugi uslovi za funkcionisanje sistema upravljanja hemikalijama u Republici Srbiji.

VII. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Naročito opravdani razlog za ranije stupanje na snagu ovog zakona, u smislu člana 196. Ustava Republike Srbije, sastoji se u potrebi da se obezbede neophodni uslovi za efikasno vršenje poslova upravljanja hemikalijama.